

Chinese weeshuizen stromen vol

De geluiden over de Chinese 'heropvoeding' van kinderen van Oeigoeren en andere islamitische stromingen druppelden al eerder door. Nu blijkt dit ook nog eens op grote schaal te gebeuren.

Leen Vervaeke
Beijing

China sluit systematisch kinderen op in weeshuizen of internaten en onderwerpt ze dan aan assimilatiepolitiek. Het gaat daarbij om kinderen van ouders die in Xinjiang opgesloten zitten. Dat blijkt uit een rapport van datawetenschapper Adrian Zenz.

In Xinjiang verbleven in 2019 ruim 880 duizend kinderen in internaten, 76 procent meer dan in 2017. Eerder werd al bekend dat kinderen van in Xinjiang opgesloten ouders vaak uit huis worden geplaatst, maar het is voor het eerst dat aangetoond wordt dat dit op zo'n grote schaal gebeurt.

Zenz, die al jaren de situatie in Xinjiang bestudeert, baseert zijn rapport op duizenden overheidsdocumenten. Het is voor journalisten moeilijk de bevindingen ter plaatse te verifiëren, aangezien zij niet vrij in de regio kunnen reizen. Zenz zegt in de documenten een patroon te zien, waarbij kinderen met één opgesloten ouder naar internaten worden gestuurd, en kinderen met twee opgesloten ouders naar internaten of weeshuizen. Zij worden uit hun familie losgemaakt, mogen hun moedertaal niet meer spreken en worden geleerd 'het moederland lief te hebben', aldus een overheidsdocument. Volgens Zenz zijn de internaten en weeshuizen 'een werktuig voor assimilatie'.

De Chinese autonome regio Xinjiang, waar de helft van de bevolking van Oeigoerse of andere islamitische afkomst is, was jarenlang het toneel van etnische spanningen en terreuraanslagen. Om daar een eind aan te maken, stuurt de Chinese overheid sinds 2016 steeds meer Oeigoeren en leden van andere minderheden naar heropvoedingskampen, die het zelf trainingscentra noemt. Volgens het VN-Comité voor de Uitbanning van Rassendiscriminatie zijn de afgelopen jaren minstens 1 miljoen mensen opgesloten.

In diezelfde periode is in Xinjiang ook het aantal kinderen in internaten en weeshuizen enorm toegenomen, en

Oeigoerse kinderen spelen voor de ingang van een moskee in Kashgar. Foto Getty

880

DUIZEND kinderen verbleven in 2019 in de regio Xinjiang in internaten. Dat was 76 procent meer dan in 2017.

zijn in scholen massaal slaapzalen bijgebouwd. Tussen 2018 en 2020 is 800.000 vierkante meter extra slaapruimte gecreëerd, in 177 scholen. Veel van de internaten zijn zwaar beveiligd, en leerlingen 'leven en studeren er onder het waakzame oog van een gesofis-

ticeerd hightech surveillance-apparaat', aldus Zenz.

De Chinese overheid ziet internaten als een geschikte vorm van opvang voor 'kinderen in moeilijke omstandigheden', onder wie ook achtergebleven kinderen van arbeidsmigranten of kinderen uit arme gezinnen. Maar in Xinjiang vallen ook kinderen van in heropvoedingskampen opgesloten ouders daaronder. Van alle schoolplichtige kinderen in Xinjiang zit 30 procent op een internaat. In andere arme gebieden in China is dat 15 procent.

In de overheidsdocumenten wordt een onderscheid gemaakt tussen 'enkel behoeftige kinderen' (één ouder opgesloten) en 'dubbel behoeftige kin-

deren' (twee ouders opgesloten). De eerste groep zit vooral op een internaat, de tweede groep vooral in weeshuizen. In sommige gevallen worden kinderen van 1 jaar al uit huis geplaatst, vanaf de vierde graad (10-11 jaar) is het zelfs verplicht. In het district Yarkand bevindt 92 procent van de kinderen van opgesloten ouders vanaf de vierde graad zich in een vorm van staatsopvang.

Overladen

In de internaten worden de leerlingen bijna uitsluitend in het Mandarijn onderwezen en dagelijks overladen met politieke propaganda. De kinderen worden aangemoedigd brieven te schrijven of korte video's op te nemen

voor hun ouders in detentie. Volgens een ex-gedetineerde in *The Economist* mogen ouders in heropvoedingskampen bij goed gedrag videochatten met hun kinderen, maar moeten zij zich tijdens zo'n gesprek positief uitlaten over hun detentie.

Volgens Zenz toont de systematische uithuisplaatsing van kinderen in Xinjiang dat Beijing 'zijn strategie om opstandige minderheden te onderwerpen aan het verschuiven is, van internering naar mechanismen van langdurige sociale controle. Door kinderen van hun ouders af te scheiden en zichzelf tot primaire ouder te maken, beweegt de staat naar een cruciale fase van zijn dwingende project van social re-engineering in de regio.'